

Ans.D. 78/1961.
Aktbil. 21.

ÖSTERBYGDENS VATTENDOMSTOLS

D E L D O M

meddelad i nämndhuset i Södertälje
den 30 november 1961.

I domstolen: särskilt förordnade vattenrättsdomaren Ingvar Tengström, vattenrättsingenjörerna Sverker Nilsson och Otto von Unge samt vattenrättsnämndemännen Carl-Gösta Eklund, Solna, och Sven Pettersson, Ången, Gnesta.

Sökande: vägförvaltningen i Stockholms län.

Ombud: byrådirektören Hans Münck, Stockholm.

Saken: ansökan om tillstånd att uppföra två med tillfartsbankar försedda fasta brodelar över Brandalsund inom Grödinge och Ytterjärna socknar, Stockholms län.

I ansökan, som inkommit till vattenrättsdomaren den 10 oktober 1961, har vägförvaltningen anhållit om tillstånd att över Brandalsund uppföra två med tillfartsbankar försedda fasta brodelar, förenade med en pontonbro, varav den södra brodelen å Näs 1² inom Grödinge socken och den norra å Brandalsund 1¹ och Kvarsta 1¹ inom Ytterjärna socken. Bron är avsedd att ingå i en planerad vägförbindelse mellan Näs och Brandalsund att användas vid snabbutrym-

ning från stockholmsområdet i händelse av krig eller krigsfara.

Enligt åberopat förslag avses de fasta brodelarna att utföras såsom fritt upplagda balkbroar, den norra i fyra spann och den södra i ett spann, ettvarvt med en teoretisk spännvidd av 16,5 m. Landfästen, mellanplintar och brohuvudplintar utgöras av pålar och pålok av trä. Överbyggnadernas underkanter äro förlagda omkring 1 m över medelvattenytan. Brons totala längd uppgår till 180,1 m, varav 92,5 m belöper på brons flytande del. Denna kommer normalt under fredstid att ligga förankrad vid dykdalber öster om Sundsudden. Till ledning för sjöfarten komma ledverk att anordnas. Förslaget är närmare åskådliggjort på en inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 15 maj 1961 upprättad ritning, betecknad nr B 703-101 (aktbil. 19) jämte översiktsskator (aktbil. 3 och 5).

I målet är upplyst, att såväl ägaren som nyttjanderätts-havaren till Näs 1² medgivit vägförvaltningen rätt att taga erforderlig mark på fastigheten i anspråk för det sökta företaget, samt att - sedan expropriationsrätt beträffande erforderliga markområden å Brandalsund 1¹ och Kvarsta 1¹ lämnats och frågan om expropriationen fullföljts till expropriationsdomstolen för Södertörns domsaga - expropriationsdomstolen genom beslut den

2 oktober 1961, som vunnit laga kraft, förordnat, att vägförvaltningen finge tillträda ifrågavarande markområden innan expropriationen fullbordats, varvid tiden för tillträdet bestämts till den 14 oktober 1961.

Direktören Mats Carlgren har i egenskap av ägare till Brandalsund 1¹ och Kvarsta 1¹ förbehållit sig rätt att, därest överenskommelse med vägförvaltningen icke kan träffas angående åtgärder till förebyggande av befarat intrång å fastigheternas strandområden från allmänhetens sida genom att brodelarna kunna utnyttjas för bad samt såsom tilläggsplatser för båtar, till vattendomstolens prövning hänskjuta frågan om sådana åtgärder. Carlgren har därjämte hemställt, att frågor om ersättning för av brodelarna förorsakad skada och intrång i övrigt å fastigheterna måtte upptagas till vattendomstolens prövning i den mån de icke avgöras i expropriationsmålet.

Södertälje stad har yrkat ersättning för den merkostnad, som broföretaget kan åsamka staden vid utförandet av de rensningar i farleden i Brandalsund, som genom tidigare dom medgivits av vattendomstolen. Staden har emellertid medgivit en begäran av vägförvaltningen att avgörandet av ersättningsyrkandet måtte tills vidare anstå och att de begärda arbetena kunde påbörjas, oaktat ersätt-

ningsfrågan icke blivit avgjord.

Vattendomstolen finner, såvitt angår därav föranledd inverkan på vattenförhållandena, hinder icke möta för vägförvaltningen att på ifrågavarande plats uppföra de begärda brodelarna med tillfartsbankar och ledverk i huvudsaklig överensstämmelse med det åberopade förslaget samt på de villkor i övrigt, som nedan föreskrivas.

Ledverken skola under mörker belysas med från farleden väl avskärmade lampor.

De medgivna arbetena skola, vid äventyr varom förmäles i 2 kap. 22 § tredje stycket vattenlagen, vara fullbordade inom fem år från det domen vunnit laga kraft samt må omedelbart påbörjas.

Vägförvaltningen ålägges att till sjöfartsstyrelsens sjökartobyrå, postadress Stockholm 100, insända karta och övriga uppgifter beträffande bron. Uppgifterna skola, med angivande av den beräknade tidpunkten för arbetenas avslutande, insändas senast sex veckor dessförinnan.

Utläggning i farleden mellan brohuvudena av brons flytande del för övningsändamål eller eljost får icke ske med mind-

re länsstyrelsen i Stockholms län eller annan behörig myndighet lämnat tillstånd därtill.

Vattendomstolen vill efter anmälan inom den tid, som nedan föreskrives för oförutsedd skada, till prövning upptaga frågor om ersättning eller åtgärder för skada och intrång å fastigheterna Brandalsund 1¹ och Kvarsta 1¹.

Beträffande av Södertälje stad yrkad ersättning för fördyring av rensningarna i Brandalsund kommer vattendomstolen enligt parternas åsämjande att i senare deldom meddela besked.

Om till följd av arbetena vållas skada eller intrång, som icke av vattendomstolen förutsetts, må den, som lider skadan eller intrånget, framställa anspråk på ersättning därför hos vattendomstolen. Framställning därom skall göras genom skriftlig anmälan, som skall ha inkommit till vattendomstolen inom fem år, räknat från utgången av den för arbetenas fullbordande här ovan eller också sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden.

Vägförvaltningen förpliktas att till Carlgrön utgiva ersättning för rättegångskostnader med fordrade trehundrafemtio kronor, utgörande ombudsarvode.

Vägförvaltningen har vidare att gälda i 11 kap. 97 § vattenlagen angivna kostnader för målets behandling vid vattendomstolen

enligt särskild redovisningsräkning från domstolens kansli.

Angående talan mot domen, se Bilaga.

På vattendomstolens vägnar:

Fullföljdshänvisning

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja mot domen, skall han inom två veckor från denna dag eller sist den 14 december 1961 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreterare vid vattendomstolen muntligen eller skriftligen anmäla vad.¹⁾ Part, som anmält vad, skall inom fyra veckor från denna dag eller sist den 28 december 1961 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga, ställd till vattenöverdomstolen.

Har part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han ej iakttagit vad ovan sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må till vattenrättsdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev. Om skyldighet att tillhandahålla avskrift av inlaga eller annan handling, som skall delgivas, föreskrives i 33 kap. 2 § rättegångsbalken.

¹⁾ Postadress:

Box 510
Stockholm 1
Tel. 10 45 00